

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 47/22
U Luxembourg 17. ožujka 2022.

Mišljenje nezavisne odvjetnice u predmetu C-159/20
Komisija/Danska

Nezavisna odvjetnica T. Čapeta: Time što nije zaustavila danske proizvođače da upotrebljavaju registrirani naziv „Feta” za sir namijenjen izvozu u treće zemlje, Danska je povrijedila obveze koje ima na temelju prava Unije

Unatoč tomu, Danska nije povrijedila obvezu lojalne suradnje, kako to Komisija dodatno tvrdi

„Feta” je 2002. registrirana kao zaštićena oznaka izvornosti („ZOI”)¹. Odonda se naziv „feta” može upotrebljavati samo za sir koji potječe iz određenog zemljopisnog područja u Grčkoj i u skladu s relevantnom specifikacijom proizvoda.

U ovom povredbenom postupku Komisija, koju podupiru Grčka i Cipar, tvrdi da je Danska povrijedila svoje obveze koje ima na temelju Uredbe br. 1151/2012² jer nije spriječila ili zaustavila upotrebu naziva „feta” za sireve proizvedene u Danskoj namijenjene izvozu u treće zemlje.

Međutim, Danska tvrdi da se Uredba br. 1151/2012 primjenjuje samo na proizvode koji se prodaju u Uniji, a ne i na izvoz u treće zemlje. Ona, dakle, ne niječe da ne sprečava ili zaustavlja proizvođače da na njezinu državnom području upotrebljavaju naziv „feta” ako su njihovi proizvodi namijenjeni izvozu u treće zemlje s kojima Europska unija još nije sklopila međunarodni sporazum kojim se osigurava zaštita tog naziva „feta”.

U svojem današnjem mišljenju nezavisna odvjetnica Tamara Čapeta smatra da Uredba br. 1151/2012 obuhvaća takav izvoz u treće zemlje. Ona nudi nekoliko razloga koji odgovaraju na argumente stranaka.

Kao prvo, nezavisna odvjetnica priznaje da, sa stajališta Danske, takvo tumačenje može biti prepreka trgovini. Međutim, zabrana izvoza u treće zemlje sira poznatog pod nazivom „danska feta” proizvedenog na danskom državnom području može se opravdati razlozima koji se temelje na zaštiti prava intelektualnog vlasništva.

Kao drugo, nezavisna odvjetnica smatra da okvir tumačenja utemeljen na intelektualnom vlasništvu, koji ističu Komisija i intervenijenti, primjereno objašnjava zakonodavnu namjeru na kojoj se temelji Uredba br. 1151/2012. Cilj je ZOI-ja kao prava intelektualnog vlasništva omogućavanje poštenog tržišnog natjecanja proizvođačima proizvoda sa ZOI-jem u zamjenu za njihove napore da se održi i jamči visoka kvaliteta njihovih proizvoda. To omogućava opstanak tradicionalnih poduzeća i osigurava raznolikost proizvoda na tržištu. **Iako je slobodna trgovina nedvojbeno jedna od vrijednosti koje pravni poredak Unije poštuje, predloženo tumačenje uzima u obzir, uz gospodarske, i druge interese, koji su također dio percepcije građana Unije o tome što je dobra kvaliteta života.**

Nezavisna odvjetnica dodaje da je Uredba br. 1151/2012 donesena na dvostrukoj pravnoj osnovi članka 43. stavka 2. (zajednička poljoprivredna politika) i članka 118. UFEU-a (europska prava

¹ Uredba Komisije (EZ) br. 1829/2002 od 14. listopada 2002. o izmjeni Priloga Uredbi (EZ) br. 1107/96 u pogledu naziva „Feta” (SL 2002., L 277, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 13., str. 211.)

² Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL 2012., L 343, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 25., str. 31. i ispravak SL 2015., L 191, str. 9.)

intelektualnog vlasništva). To upućuje na to da je glavna ideja te uredbe poboljšanje situacije poljoprivrednih proizvođača iz Europske unije osiguravanjem zaštite intelektualnog vlasništva za proizvode koji uključuju tradicionalne načine proizvodnje.

Nadalje, postoji povijest Unijinih djelovanja koja na unutarnjoj i međunarodnoj razini čine vjerodostojnu i dosljednu Unijinu politiku čiji je cilj postići najvišu moguću razinu zaštite Unijinih proizvoda čija se kvaliteta može prepoznati po njihovoj poveznici s određenim zemljopisnim područjem.

Slijedom toga, kada ga se svrsta u opću Unijinu politiku kojom se želi zaštititi ZOI-je, čini se da tumačenje Uredbe br. 1151/2012 prema kojem se zabranjuje izvoz proizvoda koji nezakonito nose registrirane nazive čak i u treće zemlje u kojima takva zaštita (još) ne postoji najbolje odražava volju Unijina zakonodavca.

Nezavisna odvjetnica stoga predlaže Sudu da presudi da je Danska povrijedila obveze koje ima na temelju Uredbe br. 1151/2012 time što nije spriječila ili zaustavila upotrebu naziva „feta” za sir koji je proizveden u Danskoj, ali je namijenjen izvozu u treće zemlje.

Odgovarajući na drugi Komisijin prigovor, nezavisna odvjetnica T. Čapeta smatra da Danska nije povrijedila svoju obvezu lojalne suradnje, propisanu člankom 4. stavkom 3. UEU-a, bilo samu za sebe ili u vezi s odredbama Uredbe br. 1151/2012.

Konkretno, ona naglašava da **činjenica da država članica drukčije tumači pravo Unije od Komisije ne predstavlja sama po sebi povredu načela lojalne suradnje** te države članice. U sustavima koji se temelje na vladavini prava takvi se sporovi o tumačenju rješavaju tako da se sudove ovlasti da razjasne smisao propisa. U liberalnim demokracijama mora biti moguće raspravljati o smislu propisa, a stranka čije tumačenje sud ne prihvati ne smije se smatrati nelojalnom pravnom sustavu samo zato što je bila „u krivu”. Drukčije bi bilo kada bi, nakon što je Sud utvrdio što je propisano, država članica i dalje postupala suprotno tom utvrđenju.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Tužbu zbog povrede obveze protiv države članice koja nije ispunila obveze koje proizlaze iz prava Unije mogu podnijeti Komisija ili druga država članica. Ako Sud utvrdi postojanje povrede, dotična država članica mora postupiti u skladu s presudom u najkraćem roku. Ako Komisija smatra da država članica nije postupila u skladu s presudom, može podnijeti novu tužbu kojom će zahtijevati novčane sankcije. Međutim, u slučaju kad država nije Komisiji priopćila mjere kojima provodi direktivu, Sud može, na Komisijin prijedlog, nametnuti sankcije već u postupku koji dovodi do prve presude

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293